

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ**

**ΔΗΜΟΣ ΑΙΓΑΛΕΩ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ

**ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 6^η
της 12-3-2019**

Αριθμ. Απόφασης: 56/2019

ΘΕΜΑ

**Αίτημα για χαρακτηρισμό του Δήμου Αιγάλεω ως
«Μαρτυρικός Δήμος»**

Α Π Ο Σ Π Α Σ Μ Α

Από τα πρακτικά της με αριθμ. **6/2019** συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου.

Στο Αιγάλεω και στο Δημοτικό κατάστημα, σήμερα **12** του μηνός **Μαρτίου 2019**, ημέρα **Τρίτη** και ώρα **20:30** συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση το Δημοτικό Συμβούλιο Αιγάλεω ύστερα από την με αριθμό πρωτ. **6943/8-3-2019** έγγραφη πρόσκληση της Προέδρου που επιδόθηκε σε όλα τα μέλη του Συμβουλίου και στον κ. Δήμαρχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 παρ.1 & 4 του Ν.3852/2010. Στη συνέχεια διαπιστώθηκε από την Πρόεδρο ότι υπάρχει νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι σε σύνολο **41** μελών βρέθηκαν παρόντα κατά την έναρξη της συνεδρίασης **28** μέλη:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1)Αρετάκη – Ντεντοράκη Ασπασία (Πρόεδρος), 2)Αγαπίου Ιωάννης, 3)Αγγελόπουλος Κωνσταντίνος, 4)Βαγενά Θεοδώρα, 5)Βαϊνιάς Παντελής, 6)Βασιλειάδης Στυλιανός, 7)Βλάχου Ζωή, 8)Βλάχου-Παναγιωτίδου Ουρανία, 9)Βούλγαρης Βασίλειος, 10)Γεωργόπουλος Κωνσταντίνος, 11)Γκίκας Ιωάννης, 12)Δάγκα Παρασκευή, 13)Δημομελέτης Ιωάννης, 14)Ζάχαρης Ευθύμιος, 15)Ζαχαροπούλου-Γιαννουλάτου Χρυσούλα (Αντιπρόεδρος), 16)Καπνουλάς Ιωάννης, 17)Μαστραγγελή-Κοσμίδου Μαλάμω, 18)Μερκουράκη - Νικολούδη Παναγιώτα, 19)Μπάστα Ελένη, 20)Μπέσης Δημήτριος, 21)Νικητάκης Νικόλαος, 22)Παπαδιάς Γεώργιος, 23)Περράκης Ιωάννης, 24)Σαράντου Αναστάσιος, 25)Σκλαβούνος Λάμπρος, 26)Φίλης Κωνσταντίνος, 27)Χατζηκώστας Κωνσταντίνος, 28)Χριστόγλου Γιαννούλα

ΑΠΟΝΤΕΣ

1)Βαλσαμάκη – Ρούσσου Άννα, 2)Γκίνης Αντώνης (δικαιολογημένος), 3)Κάντζος Ιωάννης, 4)Καραγιάννης Νικόλαος (δικαιολογημένος), 5)Κατωπόδης Παναγιώτης (δικαιολογημένος), 6)Μανδραφλής Παναγιώτης, 7)Μάνδρος Ηλίας (δικαιολογημένος), 8)Μερκουράκης Ιωάννης – Δημήτριος, 9)Παπαγεωργίου Ελευθέριος, 10)Σαντζαρίδης Παναγιώτης, 11)Σπυρόπουλος Αθανάσιος – Ιωάννης, 12)Τασιόπουλος Σταύρος, 13)Φίλιππας Ευάγγελος,

ΠΡΟΣΗΛΘΑΝ / ΑΠΟΧΩΡΗΣΑΝ

ήτοι παρόντα επί του θέματος **28** μέλη.

Στη συνεδρίαση παρευρίσκεται ο Δήμαρχος κ.Μπίρμπας Δημήτριος, ο οποίος κλήθηκε νόμιμα με την πρόσκληση της Προέδρου.

Στο 2^ο θέμα της Η.Δ., η Πρόεδρος του Δ.Σ. θέτει υπόψη του Δημοτικού Συμβουλίου το αριθμ. πρωτ. 6774/7-3-2019 έγγραφο του κ. Δημάρχου, το οποίο έχει ως εξής:

Κυρία Πρόεδρε,

Σας γνωρίζω ότι με την αριθμ. **2837/2018 απόφαση Δημάρχου**, στο πλαίσιο χαρακτηρισμού του Δήμου Αιγάλεω ως «Μαρτυρικός Δήμος», ανατέθηκε στην αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία «Αρχείο Ιωάννη Ε. Σταμούλη (ΜΚΕ)» η έρευνα και η τεκμηρίωση ως προς την καταγραφή των απωλειών του Δήμου σε ανθρώπινες ζωές και ειδικότερα αφορούσε στη σύνταξη καταλόγου που θα περιελάμβανε τις απώλειες από βίαιο θάνατο από εκτελέσεις, μάχες, βομβαρδισμούς αντιστασιακών και άμαχου πληθυσμού και στη δημιουργία φακέλου με υποστηρικτικό-τεκμηριωτικό υλικό για την υποβολή του στην αρμόδια Επιτροπή του Υπουργείου Εσωτερικών.

Η προαναφερόμενη εταιρεία σε εκτέλεση της εν λόγω απόφασης, κατέθεσε στο Δήμο τον αριθμ. πρωτ. 4495/18-2-2019 φάκελο στον οποίο περιλαμβάνονται :

- Λεπτομερής κατάλογος των καταγεγραμμένων θυμάτων
- Επεξηγηματικό υπόμνημα ιστορικής τεκμηρίωσης και πηγών
- Υπόμνημα υποστηρικτικό της αιτήσεως χαρακτηρισμού
- Σχέδιο αιτήσεως χαρακτηρισμού για το Υπουργείο

Στο ανωτέρω υποστηρικτικό υλικό της αιτήσεως μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι ο Δήμος Αιγάλεω αποτελούσε από την εποχή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ,μέρος του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας και για το λόγο αυτό, οι κάτοικοί του έγιναν, συχνά, μάρτυρες των απάνθρωπων βιαιοτήτων στις οποίες προέβησαν τα ναζιστικά στρατεύματα, στην περιοχή αυτή. Οι επιθέσεις και οι δολοφονίες αθώων πολιτών είχαν ως κύριο στόχο τον εκφοβισμό τους και την αποτροπή συμμετοχής τους σε αντιστασιακές πράξεις. Τις περισσότερες φορές οι επιθέσεις εναντίον αμάχων διεξάγονταν με βάση συγκεκριμένο σχέδιο.

Το κύριο γεγονός που έλαβε χώρα στα όρια του Δήμου Αιγάλεω, είναι ο αποκλεισμός και εμπρησμός της συνοικίας του Αγίου Γεωργίου, την 29^η Σεπτεμβρίου 1944, όπου εκτελέστηκαν τουλάχιστον **83 άμαχοι**. Το συγκεκριμένο συμβάν έλαβε χώρα λίγες μόλις ημέρες πριν την αποχώρηση των γερμανικών στρατευμάτων από την Αθήνα και η βιαιότητα της συμπεριφοράς των κατακτητών έγκειται στο γεγονός ότι επιτέθηκαν σε μια συγκεκριμένη συνοικία, ξεκληρίζοντας ολόκληρες οικογένειες και πυρπολώντας, με τη χρήση εμπρηστικής σκόνης εκατοντάδες σπίτια, εκ των οποίων τα περισσότερα καταστράφηκαν ολοσχερώς και κάποια μερικώς. Επρόκειτο για μία αναίτια επίθεση η οποία προκάλεσε δεκάδες νεκρούς μέσα σε ελάχιστες ώρες.

Πέραν όμως αυτών, καταγράφεται ο αναίτιος φόνος άλλων περίπου **65 ανθρώπων**, σε διάφορα σημεία του Δήμου από τα μέσα του 1943 κυρίως και έπειτα.

Άλλοι σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια επιχείρησης σαμποτάζ, άλλοι γιατί προσπάθησαν να κλέψουν τρόφιμα και διάφορα υλικά από τους Γερμανούς, άλλοι δολοφονήθηκαν από άνδρες της Ελληνικής Βασιλικής Χωροφυλακής, του βασικότερου συνεργάτη των κατακτητών και κύριου άξονα καταστολής του αντιστασιακού κινήματος και ιδιαίτερα του ΕΑΜ, άλλοι εξοντώθηκαν στα γερμανικά στρατόπεδα συγκέντρωσης-εξόντωσης Εβραίων, άλλοι σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια συμμαχικών βομβαρδισμών, άλλοι, μέλη του ΕΛΑΣ και της ΕΠΟΝ, σκοτώθηκαν κατά τη διάρκεια μαχών με τους κατακτητές και τους συνεργάτες τους.

Τα πιο πάνω αναφερόμενα ιστορικά δεδομένα και οι περίπου 148 άνθρωποι που έχασαν τη ζωή τους από βίαια αίτια, αποτελούσαν, δεκαετίες τώρα, το αφήγημα των κατοίκων του Δήμου και οι προφορικές μαρτυρίες που συνέλεξαν επιστήμονες, ερευνητές της ιστορίας και της λαογραφίας, αλλά και ερασιτέχνες λαογράφοι και ιστορικοί έρχονταν να υποστηρίξουν το αφήγημα αυτό χωρίς παρεκκλίσεις.

Η σύγχρονη έρευνα επιβεβαιώνει τις αφηγήσεις αυτές και τεκμηριώνει με τον πιο αδιάσειστο τρόπο τα γεγονότα.

Από την υπερεικοσαετή εφαρμογή του θεσμού του χαρακτηρισμού μαρτυρικών τόπων στη Χώρα μας, αποδεικνύεται ότι οι τοπικές κοινωνίες βίωσαν με το πιο άγριο τρόπο την απάνθρωπη συμπεριφορά των ναζιστικών στρατευμάτων. Το τραύμα που επήλθε στον κοινωνικό ιστό

παραμένει, σε πολλές περιπτώσεις ακόμη και σήμερα, ανοικτό καθώς τα γεγονότα έχουν σημαδέψει τη μνήμη των οικογενειών που υπέστησαν τις βιαιότητες αυτές.

Αποδεικνύεται πλέον ότι, πέρα από τις εμβληματικές περιπτώσεις οι οποίες καταγράφηκαν άμεσα και αποτέλεσαν αντικείμενο εσωτερικής και διεθνούς έρευνας (Δίστομο, Καλάβρυτα, Κομμένο κ.α), οι τοπικές κοινωνίες που υπέστησαν τις βιαιότητες αυτές διατηρούν, η καθεμία με τον τρόπο της, αλλά πάντα με ιδιαίτερη ένταση, την ιστορική μνήμη γύρω από τα γεγονότα. Η ένταξη ενός Δήμου σε ένα τυπικό ή άτυπο δίκτυο πόλεων με τις ίδιες ιστορικές εμπειρίες δίνει την ευκαιρία της καλλιέργειας και της ενίσχυσης της ιστορικής μνήμης, καθώς και μιας ολοκληρωμένης και τεκμηριωμένης παρουσίασης των ιστορικών γεγονότων στους πολίτες.

Ειδικά στη περίπτωση της πόλης μας, απώτερος στόχος είναι η προσωποποίηση των θυμάτων και η δημοσιοποίηση της λεπτομερούς καταγραφής τους, η ανάδειξη των μεγάλων και μικρότερων γεγονότων που έλαβαν χώρα επηρεάζοντας ουσιαστικά τον κοινωνικό ιστό της πόλης και η σύνδεση των γεγονότων αυτών με την μετέπειτα πορεία της τοπικής κοινωνίας.

Τα στοιχεία αυτά αποτελούν μια πολύ καλή βάση για να αναπτυχθεί η έρευνα σε τοπικό επίπεδο, τόσο για τη συμπλήρωση νέων προσώπων, όσο και για την αναζήτηση στοιχείων για τα ήδη υπάρχοντα. Η γνώση αυτών των στοιχείων, κάτι που γίνεται για πρώτη φορά, παρέχει τη δυνατότητα επέκτασης της έρευνας και κυρίως της εμπλοκής πολιτών του Αιγιάλεω σε αυτή.

Ύστερα από τα παραπάνω παρακαλούμε να θέσετε το θέμα στο Δημοτικό Συμβούλιο ώστε να αποφασίσει για την έγκριση της υποβολής αιτήματος στον Υπουργό Εσωτερικών δια της Επιτροπής του άρθρου 18 παρ 5 του Ν 2503/1997 για το χαρακτηρισμό του Δήμου Αιγιάλεω ως «Μαρτυρικού Δήμου» και την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος και να εξουσιοδοτηθεί ο Δήμαρχος για την υπογραφή τόσο της αιτήσεως όσο και όλων των απαιτούμενων εγγράφων προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία του χαρακτηρισμού.

Στη συνέχεια η Πρόεδρος καλεί το Δημοτικό Συμβούλιο να αποφασίσει σχετικά.

Το Δημοτικό Συμβούλιο, αφού άκουσε την εισήγηση, μελέτησε τα δικαιολογητικά και έλαβε υπόψη τις σχετικές διατάξεις, μετά από διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Α. Εγκρίνει την υποβολή αιτήματος στον Υπουργό Εσωτερικών δια της Επιτροπής του άρθρου 18 παρ 5 του Ν 2503/1997 για το χαρακτηρισμό του Δήμου Αιγιάλεω ως «Μαρτυρικού Δήμου» και την έκδοση σχετικού Προεδρικού Διατάγματος.

Β. Εξουσιοδοτεί τον κ. Δήμαρχο για την υπογραφή τόσο της αιτήσεως όσο και όλων των απαιτούμενων εγγράφων προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία του χαρακτηρισμού.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

ΑΣΠΑΣΙΑ ΑΡΕΤΑΚΗ - ΝΤΕΝΤΟΡΑΚΗ

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ & ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ**

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΖΥΜΒΡΑΓΑΚΗ